

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑)

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๔๐ วุฒิสภาจึงตราข้อบังคับการประชุมวุฒิสภาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๕/๑ การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง
ตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ ข้อ ๑๐๕/๑ ถึงข้อ ๑๐๕/๑๕ ของข้อบังคับ
การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

“หมวด ๕/๑

การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๓๐๓ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๑๐๕/๑ ในหมวดนี้

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติทำรายงานเสนอวุฒิสภาว่าข้อกล่าวหา มีมูล

“ผู้ดำรงตำแหน่ง” หมายความว่า บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่อาจถูกถอดถอนตามรัฐธรรมนูญและบุคคลผู้อาจถูกถอดถอนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ข้อ ๑๐๕/๒ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงาน เอกสาร และความเห็นจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่มีมติชี้มูลว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๓ ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

ข้อ ๑๐๕/๓ ให้ประธานวุฒิสภามีคำสั่งให้แจกสำเนารายงาน พร้อมเอกสารที่มีอยู่ และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้แก่สมาชิกและผู้ถูกกล่าวหาเพื่อศึกษาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนถึงวันประชุมครั้งแรกตามข้อ ๑๐๕/๕ เว้นแต่เอกสารที่เป็นหลักฐานมีจำนวนมาก ให้สมาชิกหรือคู่กรณีตรวจดูได้ที่ห้องเก็บหลักฐานซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดไว้

สมาชิกหรือคู่กรณีมีสิทธิขอคัดสำเนาเอกสารที่เป็นหลักฐาน เว้นแต่เป็นเอกสารลับหรือเป็นเอกสารที่ไม่ควรเปิดเผย

การคัดสำเนาเอกสารตามวรรคสอง ให้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเลขาธิการวุฒิสภาหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดทำบัญชีเอกสารเป็นลำดับให้ชัดเจน

ข้อ ๑๐๕/๔ เอกสารทุกฉบับที่ใช้ประกอบการประชุมของวุฒิสภาหรือที่เป็นหลักฐานในเรื่องที่พิจารณาถอดถอน ให้ถือว่าเป็นเอกสารที่เปิดเผย เว้นแต่ที่ประชุมวุฒิสภามีมติเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๐๕/๕ ให้ประธานวุฒิสภานัดประชุมนัดแรกภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อกำหนดวันแถลงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหาตามข้อ ๑๐๕/๘ และพิจารณาคำขอเพิ่มเติมพยานหลักฐานตามข้อ ๑๐๕/๘

ข้อ ๑๐๕/๖ ในกระบวนการพิจารณาของวุฒิสภาเพื่อถอดถอนบุคคลหนึ่งบุคคลใดให้พิจารณาโดยเปิดเผย เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะสำคัญ

ในการพิจารณาลับ ผู้ที่จะอยู่ในที่ประชุมวุฒิสภาหรือ ณ ที่ใดในระยะเวลาที่จะฟังการพิจารณาได้ ก็แต่เฉพาะสมาชิก คู่กรณี และผู้ที่ได้รับอนุญาตจากที่ประชุมและห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง หรือเครื่องมือสื่อสารใดๆ ยกเว้นการบันทึกของวุฒิสภา

ข้อ ๑๐๕/๗ ในการพิจารณาของวุฒิสภาให้ยึดจำนวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นหลัก รวมทั้งให้พิจารณาหลักฐานและเหตุผลในข้อกล่าวหาที่ชี้มูลว่าเป็นความผิดเป็นข้อๆ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๓

ข้อ ๑๐๕/๘ ในวาระเริ่มแรกของการพิจารณา ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิแถลงเปิดสำนวนตามรายงานและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายหลังจากนั้น ให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้แทนมีสิทธิแถลงคัดค้านโต้แย้งคำแถลงเปิดสำนวนหรือรายงานพร้อมความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยไม่มีการซักถาม

เมื่อการแถลงตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้นลง ให้ที่ประชุมพิจารณาว่าควรมีการซักถามในประเด็นใดเพิ่มเติม โดยพิจารณาตามอัธยาศัยของสมาชิกที่เสนอล่วงหน้าก่อนวันประชุม

หากที่ประชุมมีมติให้มีการซักถามในประเด็นปัญหาใด ให้ตั้งคณะกรรมการ
ซักถามขึ้นคณะหนึ่ง โดยนำข้อบังคับข้อ ๕๖ และข้อ ๕๗ มาใช้บังคับและต้องกำหนด
ให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อซักถามผู้เกี่ยวข้องภายในเจ็ดวันโดยต้องแจ้งมติให้คู่กรณี
ทราบโดยพลัน

การซักถามตามวรรคสามให้อยู่ในประเด็นที่ที่ประชุมกำหนดและกระทำโดย
คณะกรรมการซักถามเท่านั้น

ข้อ ๑๐๕/๕ ในการพิจารณาของวุฒิสภา ห้ามมิให้นำเอกสารหรือพยานอื่น ๆ
นอกจากเอกสารตามข้อ ๑๐๕/๗ มาสอบเพิ่มเติมให้มากขึ้นกว่าที่ปรากฏในสำนวน
คณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่พยานเอกสารหรือพยานวัตถุสำคัญที่ผู้ถูกกล่าวหา
นำมาแสดงเป็นหลักฐานได้ว่า ได้นำเข้าสู่การพิจารณาในชั้นได้ส่วนของคณะกรรมการ
ป.ป.ช. แล้ว แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ยอมรับหรือไม่ยอมนำเข้าสู่การพิจารณา
ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีเหตุอันสมควรแสดงได้ว่าคนไม่สามารถทราบได้ว่า
ต้องนำพยานดังกล่าวมาแสดงเพื่อประโยชน์ของตน หรือไม่ทราบว่าพยานดังกล่าว
ได้มีอยู่

การเพิ่มเติมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นมติของที่ประชุมวุฒิสภา
โดยให้ยื่นคำขอได้ครั้งเดียวก่อนการประชุมนัดแรกตามข้อ ๑๐๕/๕ ไม่น้อยกว่าห้าวัน

ข้อ ๑๐๕/๑๐ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิยื่นคำขอ
แถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาต่อที่ประชุมวุฒิสภา หรือยื่นคำแถลงการณ์เป็น
หนังสือได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันแถลงเปิดสำนวน

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาต่อที่ประชุมวุฒิสภา ให้ประธานวุฒิสภานัดประชุมเพื่อรับฟังคำแถลงการณ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันครบกำหนดตามวรรคหนึ่ง หากมีการแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจาของทั้งสองฝ่าย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นฝ่ายแถลงก่อน

ข้อ ๑๐๕/๑๑ ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมเพื่อลงมติถอดถอนหรือไม่ ถอดถอนภายในสามวันนับแต่วันแถลงการณ์ปิดสำนวนด้วยวาจา หรือวันพ้นกำหนดให้ยื่นคำแถลงการณ์เป็นหนังสือ

ข้อ ๑๐๕/๑๒ การออกเสียงลงคะแนนถอดถอนให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดให้มีการลงคะแนนในคูหา โดยมีกล่องใส่บัตรลงคะแนน และจัดเตรียมบัตรลงคะแนนที่ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา จากนั้นให้เลขาธิการวุฒิสภาขานชื่อสมาชิกเพื่อรับบัตรลงคะแนนที่หน้าคูหาลงคะแนนแล้วเข้าลงคะแนนในคูหาไปโดยลำดับ โดยให้สมาชิกกาเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่องที่กำหนดว่าถอดถอนหรือไม่ถอดถอน และเมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วจึงเริ่มนับคะแนน

ข้อ ๑๐๕/๑๓ ให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการจับสลากเพื่อคัดเลือกสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เป็นกรรมการผู้ดำเนินการลงคะแนนและตรวจนับคะแนน

การนับคะแนนให้ขานคะแนนว่ “ถอดถอน” หรือ “ไม่ถอดถอน” พร้อมทั้งชูบัตรลงคะแนนโดยเปิดเผยให้ผู้อยู่ในที่ประชุมได้เห็นด้วย

ข้อ ๑๐๕/๑๔ เมื่อวุฒิสภามีมติแล้ว ให้ประธานวุฒิสภาแจ้งมติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี เลขาธิการ คณะรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยทันที

ข้อ ๑๐๕/๑๕ นับแต่เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามข้อ ๑๐๕/๒ เป็นต้นไปจนเสร็จสิ้นการออกเสียงลงคะแนนตามข้อ ๑๐๕/๑๒ สมาชิกจักต้องวางตนเป็นกลางและเที่ยงธรรม ไม่กล่าวหรือแสดงไม่ว่าด้วยวิธีใดๆ ซึ่งข้อความหรือความเห็นอันจะทำให้การพิจารณาและการวินิจฉัยของที่ประชุม ต้องเสียความยุติธรรมไป เช่น

(๑) วิพากษ์ต่อสาธารณะซึ่งการดำเนินคดีหรือคำพยานหลักฐานของฝ่ายใด ในลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อความเป็นกลางในคดี

(๒) ให้ความเห็นต่อสาธารณะ โดยประสงคฺจะบ่งบอกให้ทราบได้ว่าตนจะมีมติ เช่นใด

(๓) ให้ความเห็นในหมู่สมาชิกอันเป็นการแสดงผิดจากข้อเท็จจริงแห่งคดี หรือเป็นการวิพากษ์โดยไม่เที่ยงธรรมซึ่งการดำเนินคดีหรือพยานหลักฐานของฝ่ายใด หรือยังผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องในคดี

(๔) ชักจูงหรือชี้แนะให้สมาชิกผู้หนึ่งผู้ใดมีมติไปในทางใดในลักษณะที่เสื่อมเสีย แก่เกียรติศักดิ์ของการเป็นสมาชิก”

ประกาศ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

พลตรี มนูญกฤต รูปขจร

ประธานวุฒิสภา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้ข้อบังคับฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓๑ (๗) บัญญัติให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต อย่างน้อยจะต้องระบุถึงกระบวนการพิจารณาของวุฒิสภาในการถอดถอนผู้ใดผู้หนึ่งออกจากตำแหน่ง แต่โดยที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญข้างต้นมิได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนเพียงพอ จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้